

คำนำ

การขยายพันธุ์ด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงเซลล์ เนื้อเยื่อ และอวัยวะของหนุ่้าแฝกประสบความสำเร็จในหลายห้องปฏิบัติการ และมีบทบาทสำคัญในการผลิตต้นกล้าปลูกในอนาคตในสภาพพื้นที่ลาดชันเพื่อการอนุรักษ์ดิน และน้ำ เทคนิคนี้ได้มีการผลิตเพื่อแจกจ่ายไปยังเกษตรกรผู้ปลูกที่มีปัญหาของประเทศไทยบ้างแล้ว แต่ยังมีประสบปัญหาการอนุบาล และการขนย้ายต้นไปปลูกในพื้นที่ปลูกจริง การผลิตวัสดุปลูกในอีกรูปแบบหนึ่งคือเมล็ดเทียมสามารถที่จะนำไปปลูกโดยตรงขนย้ายได้สะดวก เมื่อนำไปถึงที่หมายแล้วก็สามารถที่จะเพาะเมล็ดเทียมให้งอกเป็นต้นกล้าเหมือนการปลูกด้วยเมล็ดจริง การวิจัยในโครงการ “การผลิตเมล็ดเทียมหนุ่้าแฝกเพื่อปลูกอนุรักษ์ดินและน้ำของภาคใต้” ได้รับการสนับสนุนเริ่มต้นในปีที่ 1 จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร) และในปีต่อมาได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)

จากผลความสำเร็จในการผลิตเมล็ดเทียมของหนุ่้าแฝก ประกอบกับความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของการขยายพันธุ์หนุ่้าแฝกด้วยเทคนิคการเพาะเลี้ยงในไบโอรีแอคเตอร์อย่างง่ายคาดว่าสามารถที่จะตอบสนองพระราชดำริปลูกหนุ่้าแฝกในพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องอนุรักษ์ และยังจะสามารถที่จะเก็บรักษาเชื้อพันธุ์ไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต ป้องกันการสูญพันธุ์

—

สมปอง เตชะโต
รองศาสตราจารย์
ภาควิชาพืชศาสตร์